Nr. 117 SOSNOWIEC wtorek dnia 28 maja 1918 roku. Rok XIII.

KURJER ZAGŁĘBIA

Dziennik społeczny, polityczny i literacki. Wychodzi codziennie z wyłączeniem dni poświątecznych.

PRZEDPŁATA. W Sosnowcu bez odnoszenia do domu kwartalnie Mk. 4,50, miesięcznie 1.50 z odnoszeniem do domu oraz w kantorach i księgarniach kwartalnie 5,25, miesięcznie 1,75 Pocztą w okupacji Niemieckiej kwartalnie 4.50 miesięcznie 1.50 Pocztą w okupacji Austrjackiej kwartlnie kor. 7.50 miesięcznie 2.50.

OGŁOSZENIA Za jeden wiersz petitu lub jego miejsce przed tekstem Mk. 1.80, po tekście III str. 85 fen. Nadesłane w tekście Mk. 2.00. Zwyczajne ogłoszenia za wiersz petitowy na IV stronie 60 fen. Drobne ogłoszenia za wyraz 10 fenigów.

Adres Redakcji i Administracji: SOSNOWIEC, ul. Dęblińska Nr. 7.

Adres dla depesz: „KURJER" — SOSNOWIEC.

Redakcja i Administracja otwarta od 8-ej rano bez przerwy do 7-ej godz. wiecz. W niedziele — — i święta od 9-ej do 11-ej rano. — —

PRENUMERATĘ i OGŁOSZENIA przyjmują nadto wszystkie kantory ogłoszeń, księgarnie, — — agentury w kraju i zagranicą. — —

Lloyd George o wojnie.

LONDYN, 25 maja. Biuro Reutera donosi: Lloyd George miał w Edynburgu mowę, w której między innemi powiedział:

Od 18 miesięcy stoję na czele rządu, podczas najniespokojniejszych czasów w angielskiej historji. W tym czasie musiał rząd i przedstawiciele narodu walczyć przeważnie z dwiema przeszkodami. Upadek Rosji w czasie, kiedy materjał ludzki wszystkich państw wyczerpywał się, był dla wroga nadzwyczajną pomocą. Na pomoc amerykańską nie można na razie liczyć. Pobór i ekwipowanie wojska wymaga czasu. Mimo wszystkich moich starań daje Ameryka chwilowo tylko piątą część poparcia, jakie zyskał wróg w armjach wskutek upadku Rosji. Drugą przeszkodą jest nieograniczona wojna łodzi podwodnych.

Następnie mówca odczytał nadeszły komunikat admiralicji, w którym stwierdzono, że zwalczanie nieprzyjacielskich łodzi podwodnych przyjmuje zadawalniający obrót. Od początku roku ma sztab admiralicji pewność, że flota koalicji zatopiła więcej nieprzyjacielskich łodzi podwodnych, niż wróg mógł zbudować.

Dla Niemców i dla nas odbędą się w najbliższych tygodniach wyścigi między Hindenburgiem i prezydentem Wilsonem. Niemcy natężają swe nerwy, aby dojść do celu zanim pomoc amerykańska zacznie działać. Nie czas teraz, aby inscenizować kampanję polityczną i atakować ludzi, od których zależy los narodu. Mogę jedynie powiedzieć, że rząd niczego nie zaniedbał, aby wyjść z honorem z wojny, jej okrucieństw i tragedji.

Rosja jest najlepszym dowodem w tej wojnie, że nie wolno polegać na formułach. Pomimo swej dumy byli Rosjanie zadowoleni, gdy powracali z Brześcia Litewskiego do domu, chociaż ograbiono ich tam z najpiękniejszych prowincji. Jak można wierzyć, że uda się zdobyć dla świata wolność i bezpieczeństwo, nie łamiąc pruskiej potęgi militarnej. Trzeba sobie przypomnieć losy rosyjskiej demokracji".

*

O mowie Lloyda George'a, której część tylko otrzymały pisma berlińskie „Vossische Ztg." pisze między innymi: Optymizm, jaki Lloyd George objawia w sprawie zwalczania łodzi podwodnych, jest nowym dowodem wielkiego zaniepokojenia wśród narodu angielskiego, czemu ów wielki czarownik stara się przeciwdziałać wysilając cały swój talent krasomówczy.

Jednocześnie wszakże wskazuje on również na grożący atak. Widocznie sporadyczne niebezpieczeństwo wysuwa on na plan pierwszy, ponieważ nie zna żadnego środka przeciwko chronicznej pladze łodzi podwodnych. Bliskość i groza niebezpieczeństwa jest główną przyczyną trwania władzy Lloyda George'a, po którym schedy obawiałby się przejąć w chwili obecnej każdy dyplomata z powołania.

Rokowania z Kołem Polskim.

Pisma niemieckie donoszą, że między niemieckimi nacjonalistami chrześcjańsko społecznymi i Polakami są w toku narady w sprawie zapewnienia większości pracy. Narady te napotykają na trudności, ponieważ kwesje wewnętrzno-polityczne stoją często w nierozerwalnym związku ze sprawami zewnętrzno-politycznymi i nie mogą być rozwiązane na samych obradach partji. Wśród wielkich partji przeważa życzenie dojścia do porozumienia, przeszkody jednak są bardzo wielkie.

Niemcy są rozgoryczeni z powodu stanowiska Polaków w Pradze i domagają się, żeby podobnych demonstracji na rzecz państwa czeskiego zaprzestano z polskiej strony.

Hr. Burian o sprawie polskiej.

Prezydjum Koła Polskiego otrzymało w piątek wieczorem od hr. Buriana zaproszenie na konferencję. Konferencja ta odbyła się dnia 25 b. m. o godz. 5 popołudniu. Hr. Burian oświadczył na niej, że żywi dla ludu polskiego prawdziwą sympatję. Dowodzi tego jego dotychczasowe stanowisko w kwestji polskiej, którą zna dokładnie. Odnosi się on do niej z wielkiem zainteresowaniem. Obawy, jakoby w niemieckiej kwaterze głównej zapadło już w kwestji polskiej rozstrzygnięcie dla Polaków niepomyślne, są zupełnie bezpodstawne. Kwestja ta jest jeszcze otwartą. Za kilka dni uda się do Berlina, gdzie między innymi poruszoną będzie także sprawa polska. Prawdopodobnie znajdzie się szczęśliwe rozwiązanie. Po powrocie z Berlina wejdzie znowu w kontakt z Kołem Polskiem. Minister prosił wreszcie prezydjum Koła, by niecierpliwym żywiołom wytłomaczyło, że przecież w tak ważnej sprawie cierpliwość jest tembardziej wskazaną, że lud polski przez nią nic nie straci a w każdym razie może wiele zyskać.

Anarchja na Ukrainie.

Z Kijowa otrzymało „Diło" następujące wiadomości:

Wszechukraiński Zjazd włościański mimo zakazu i rozegnania go w dniu 10-ym b. m. — jednak odbył się i radził przez cztery dni przy udziale 20,000 (?) delegatów. O uchwałach zjazdu wydano proklamację, którą rozlepiono na murach miasta Kijowa.

*

Włościaństwo jest nastrojone wrogo wobec nowej władzy. Niemieckie oddziały aresztują buntowników i wywożą ich do obozów jeńców wojennych do Niemiec.

Ostatnie wiadomości.

Sosnowiec, dnia 27 maja

Ponowny atak na Zeebrügge.

LONDYN. Urzędowo donoszą: W czasie od 20 do 22 maja części naszych powietrznych sił zbrojnych wykonały atak przy pomocy bomb na Zeebrügge, tamę, podstawę operacyjną hydroplanów i stojące w pobliżu okręty. Doniesiono, iż pociski trafiły dwa kontrtorpedowce nieprzyjacielskie, przyczem wynik stwierdzono za pomocą zdjęć fotograficznych. Pozatem strącono trzy samoloty nieprzyjacielskie. Wszystkie samoloty nasze powróciły bez szwanku.

W sprawie tej Biuro Wolffa donosi: Jakkolwiek przeciwnik wykonał szereg ataków lotniczych na Zeebrügge i okolicę, to jednak powodzenie mu wcale nie sprzyjało. Podczas swych daremnych usiłowań we Flandrji, zaledwie w czasie od 18 do 22 nasi przeciwnicy stracili 5 samolotów. Inny samolot zmuszono do lądowania. Załogę wzięto do niewoli.

Costarica przeciw Niemcom.

BERLIN, 26 maja. (BTW.). „Berliner Tageblatt" donosi: Według depeszy biura Reutera z „St. Joan del Sur" republika amerykańska Costarika wypowiedziała państwom środkowo-europejskim wojnę.

Porozumienie z Holandją.

ROTTERDAM, 26 maja. Według komunikatu rządu holenderskiego, rokowania między przedstawicielami Holandji i Niemiec w sprawie najbardziej palących zagadnień doprowadziły do ostatecznego porozumienia.

Rozpoczęły się rokowania w sprawie gospodarczej.

Odrzucenie protestu Ukrainy.

Rząd rumuński przesłał odpowiedź do Kijowa na protest Ukrainy z powodu przyłączenia Besarabji. W odpowiedzi zaznaczono, że Besarabja nie została anektowaną lecz dobrowolnie połączyła się z rdzennym krajem.

W ten sposób odrzuca rząd rumuński protest rządu ukraińskiego.

Gazety berlińskie zauważają z tego powodu: Czy przez odrzucenie ukraińskiego protestu sprawa jest załatwiona, wydaje się bardzo wątpliwem.

Rosja protestuje.

WIEDEŃ. Podług doniesienia z Moskwy komisarz ludowy do spraw zagranicznych wręczył hr. Mirbachowi notę, wyrażającą protest przeciwko proklamowaniu niezależnego Kaukazu od morza Czarnego do Kaspijskiego. Rząd sowjetów będzie zwalczał wszystkie uzurpacyjne próby działania nowego rządu kaukaskiego.

Odwrót Lenina

BERLIN 26 m. Korespondent „Corriere della Sera", który powrócił znowu do Petersburga, dowiaduje się, że rząd Lenina pragnie przywrócić bezpieczeństwo prywatnej własności i regularną działalność banków. Grożąca katastrofa ekonomiczna wymaga rozwiązania. Jedynym sposobem uratowania kraju jest, podług rządu, zaciągnięcie pożyczki zagranicą.

Koalicja a Finlandja.

SZTOKHOLM. „Sztokholms Tidningen" donoszą: Anglja zawiadomiła rząd fiński, że wszelkie zarządzenia przeciwko kolei murmańskiej będzie uważała za naruszenie neutralności. Francja i Ameryka podzielają to stanowisko.

Aresztowanie Kramarza i Klowacza?

WIEDEŃ. Wczoraj rozeszły się po Wiedniu pogłoski, jakoby władze aresztowały w Pradze d-ra Kramarza, posłów Klowacza Semełkę (?). Potwierdzenia tej wiadomości dotychczas niema.

Waluta markowa w Austrji.

„Neues 8 Uhr-Blatt" donosi: W poważnych kołach finansowych obiega pogłoska, że tutejsze kompetentne czynniki zaprzątnięte są myślą zniesienia w Austrji waluty koronowej i zastąpienia jej niemiecką walutą markową. Pismo podaje tę wiadomość z zastrzeżeniem.

Odwołanie Siewruka.

BERLIN 26 m. „Voss. Ztg." donosi: Były przewodniczący ukraińskiej delegacji pokojowej i tymczasowy poseł ukraiński w Berlinie A. Siewruk został w tych dniach odwołany ze swego stanowiska.

Tymczasowe kierownictwo poselstwa ukraińskiego powierzono sekretarzowi tegoż poselstwa, Kossijowi.

Wielkie sprzeniewierzenie.

KIJOW. Podług doniesień tutejszych pism minister rolnictwa byłego gabinetu ukraińskiego, Kowalski, uciekł, zabierając ze sobą 5 miljonów rubli.

Kradzież w holenderskiej kwaterze głównej.

AMSTERDAM. „Telegraf" amsterdamski donosi, że z holenderskiej kwatery głównej skradzione zostały nadzwyczaj ważne dokumenty tajne. Jest nadzieja, że uda się jeszcze schwytać złodzieja, zanim odda on te dokumenty w dalsze ręce.

Ofensywa niemiecka na Zachodzie.

BERLIN, 27 maja. Co się tyczy przyszłej ofensywy „Täglische Rundschau" pisze: My wiemy, że dopiero po mającej nastąpić ofensywie i po ciężkim ciosie zadanym wrogowi możemy mieć nadzieje pokojowe. Wówczas nieprzyjaciel będzie zmuszony przyjąć nasze rozumne warunki pokojowe.

Nowy prezes parlamentu niemieckiego.

BERLIN 27 m. Jako następców na miejsce zmarłego prezydenta parlamen-

tu niemieckiego dr. Kaempfa wymieniają: posła Fehrenbacha z partji centrum oraz posła Scheidemanna z partji soc.-demokr.

Podróż Kiereńskiego do Ameryki.

GENEWA, 27-go maja. Jak pisze „Journal" Kereński ma w przyszłym tygodniu przybyć do Ameryki, aby zwalczać propagandę maksymalistów.

Komunikat niemiecki.

BERLIN 27 m. Na południe zachód od Detern przedsięwzięcia z dobrym skutkiem, wzięto anglików do niewoli. Działalność artylerji ożywiła się dopiero popołudniu. Nieprzyjacielska działalność artylerji rozwinęła się około okręgu Kemmel, na północnym brzegu Lys Arras„ do Albert i na zachodnim brzegu Avre.

Z dnia na dzień.

Z Sosnowca

Dnia 27|V.

— **Z niedzieli.** Dzień wczorajszy sprawił zwolennikom „majówek" bolesny zawód: fatalna pogoda więziła wszystkich w murach domów. Do południa ruch na ulicach ograniczał się jedynie do pojedyńczych osób, dążących do kościoła. Pod wieczór wypogodziło się cokolwiek, jednakże chłód przejmujący nie ustał, to też kto mógł szukał rozrywki i schronienia przed zimnem w kino-teatrach. Zamożniejsze sfery publiczności podążyły do Zimowego na koncert „Lutni".

— **Kwesta „Ratujcie dzieci".** W ub. sobotę o godz. 8 wieczorem w lokalu R, M O. odbyło się organizacyjne zebranie Komitetu wielkiej Kwesty ogólnokrajowej pod hasłem „Ratujcie dzieci".

Po wyjaśnieniu przez p. Goebla celu zebrania wybrano prezydjum w osobach: przewodniczący p. Goebel [asesorowie: sędzia Forelle i inż. Bertholdi, sekretarz p. Malinowski. Na wstępie obrad postanowiono stworzyć komitet organizacyjny z jaknajliczniejszym udziałem przedstawicieli miejscowego społeczeństwa. W tym celu zaproszeni będą do współpracy liczni przedstawiciele stowarzyszeń, związków i instytucji, ogółem rozesłane będzie około 200 zaproszeń. Następne zebranie z udziałem kooptowanych osób odbędzie się w lokalu R. M. O. jutro, we wtorek, o godz. 8 wieczorem.

Ponadto postanowiono wydać odezwę do ludności wzywającą do składania ofiar na rzecz ubogiej dziatwy. Odezwę tę ze względów technicznych zamieścimy w jutrzejszym numerze.

— **Nalepki w cenie 20, 25 i 50 fen.** na wielką kwestę ogólnokrajową pod hasłem „Ratujmy dzieci" nabywać już można we wszystkich księgarniach sosnowieckich.

W.K.O.K. w roku bieżącym wyznaczona została od 2 do 9 czerwca, niech każdy więc w czasie tym udekoruje okna swe na znak, że miła mu przyszłość naszego narodu, że przyłącza się do hasła „Ratujmy dzieci".

— **Strejki pracowników drukarskich.** Strejk pracowników drukarskich i dziennikarzy w Warszawie podziałał zachęcająco na towarzyszy fachu drukarskiego w Krakowie. Z powodu strejku zecerów wczorajsze pisma krakowskie nie wyszły. Bliższych szczegółów narazie brak.

— **Wystawa szkolna.** Wyższa szkoła realna w Sielcu urządza w lokalu szkolnym w dniach 30 b. m. 1 i 2 czerwca pokaz prac uczniowskich. Wystawa otwarta będzie dla publiczności w godzinach popołudniowych.

— **Z gimnazjum żeńskiego PMS.** W dn. 28, 29 i 30 b. m. 9 kl. gimnazjum żeńskie Polskiej Macierzy Szkolnej urządza dorocznym zwyczajem wystawę rysunków i robót uczenic tej szkoły oraz bazar, z którego dochód przeznaczonym będzie na Koło samopomocy niezamożnych uczenic tej szkoły. Sądzimy, że osoby interesujące się sprawą naszego szkolnictwa, wystawę tę zwiedzić zechcą. Wystawa otwartą jest od godz. 10 rano do 6 po południu.

— **Koncert „Lutni".** Wczorajszy koncert „Lutni" z udziałem warszawskich gości zgotował miłośnikom muzyki nader podniosłą ucztę artystyczną. Na wstępie orkiestra „Lutni" pod batutą dyr. Powiadowskiego wykonała symfonję Nr. 3, Mendelssohna poczem p. Dobosz odtworzył z wysoką precyzją artystyczną arję z opery „Manon". Arję z op. „Flet zaczarowany" odśpiewała po włosku p. Comte Wilgocka, zdobywając pięknym głosem i wspaniałą techniką powszechne uznanie publiczności. Występy warszawskich gości przegradzała solowa gra na skrzypcach p. Araszkiewicza, który z właściwą sobie maestrję wykonał Allegro apassionato z koncertu E moll Mendelsohn Bartholdy'ego.

W części drugiej odtworzony był słynny hymn religijny „Stabat Mater" (Stała Matka) napisany w tercynach łacińskich, a śpiewany głównie jako sekwencja w dzień Najświętszej Matki Bolesnej. Hymn ten posiada liczne kompozycje muzyczne, z których najbardziej rozpowszechnione oratorjum Rossiniego wykonane było wczoraj przez chóry mieszane „Lutni" pod dyrekcją p. Powiadowskiego. Do całkowitego sukcesu tej pięknej kantaty religijnej przyczynił się również udział w solowych partjach pp. Comte-Wilgockiej i Dobosza, którym z powodzeniem sekundował w partji barytonowej p. St. Tarnowski.

Akompanjament p. Brzezińskiej oraz p. Henryka Obuchowicza (do „Stabat Mater") postawiony był na wysokim poziomie artyzmu.

OGŁOSZENIE.

KOMISJA Żywnościowa R. M. O.

w SOSNOWCU

podaje do wiadomości, iż wydawanie

kart legitymacyjnych

na czerwiec r. b.

oraz chlebowych na pierwszą połowę tegoż miesiąca dla Komisarjatu III w Pogoni nastąpi od wtorku dnia 28 b. m. o godz. 2-ej po południu zaś dla pozostałych dzielnic od środy dnia 29-go b. m. i trwać będzie do 31 z przerwą w czwartek. Ziemniaki na czerwiec r. b. będą wydawane ludności jednorazowo po 30 funt. na osobę. 968

OBWIESZCZENIE.

Wydział hypoteczny powiatu Będzińskiego ogłasza, że po śmierci niżej wymienionych osób otwarto postępowanie spadkowe, a mianowicie po zmarłych:

1. **Ludwiku Mauve,** właściciela nieruchomości a) w Niwce Nr. 9 hip. i współwłaścicielu nieruchomości: b) w Będzinie Nr. 193 hip., c) w Strzemieszycach Wielkich Nr. 38 hip. i d) w Modrzejowie Nr. 31 hip.
2. **Juljannie Blacha,** współwłaścicielce nieruchomości w Będzinie Nr. 74 hip.
3. **Henryku Gustawie Spajdel,** współwłaścicielu nieruchomości w Dąbrowie, na kol. Huta Bankowa, Nr. 54 hip.
4. **Prywie Poznańskiej,** współwłaścicielce nieruchomości w Zawierciu Nr. 31 hip.
5. **Lucynie Grabiańskiej,** wierzycielce połowy sumy 10,000 rubli na nieruchomości w Będzinie Nr. 75 hip.
6. **Stanisławie i Annie małżonkach Egierskich,** właścicielach części nieruchomości w Czeladzi Nr. 102 hip.
7. **Agnieszce z Wieczorków Węgrockiej,** współwłaścicielce nieruchomości w Czeladzi Nr. 171 hip.
8. **Binemie vel Benjaminie Altmanie,** właścicielu nieruchomości w Będzinie Nr. 6 hip.
9. **Binemie vel Benjaminie i Chwuli-Rywce** małżonkach Altman współwłaścicielach nieruchomości w Będzinie Nr. 385 hip.
10. **Franciszku Skowrońskim,** właścicielu nieruchomości w Milowicach Nr. 4 hip. i
11. **Herszliku vel Jakóbie-Herszliku Gelbhar,** wierzycielu sumy 500 rubli na nieruchomości w Żarkach Nr. 18 hip.

Termin zamknięcia postępowania spadkowego wyznaczony został na dzień 28 listopada 1918 r. i w tym terminie osoby zainteresowane w powyższych spadkach winny stawić się w kancelarji pisarza hipotecznego w Będzinie dla zgłoszenia praw swoich pod skutkami prekluzji.

Będzin, dnia 10 maja 1918 r.

954 Pisarz Hypoteczny WYSZATYCKI.

Redaktor odpowiedzialny JOZEF OSKOLSKI. Wydawca ANTONI MAZURKIEWICZ. Drukarnia „KURJERA ZAGŁĘBIA" ul. Dęblińska Nr. 7.

Za pozwoleniem cenzury niemieckiej.